

فرهنگ کتاب

کتاب شعر

سکوت به زبان فارسی

کتاب شعر«عشق به زبان فارسی»

قابلیت‌های مغفول زبان فارسی را احیای کند

زبان فارسی، برساننده

هستی ادبیات ماست؛

آنچه در شعر و دیگر انواع

ادبیات ایران نوشته

می‌شود به زبان فارسی

است بنابراین هر آنچه

داریم از فارسی است.

زمانی هم یکی از شاعران

از زاویه‌ای دیگر به این ماجرا نگاه کرده و نوشته

بود هر چه می‌کشیم از فارسی است. حالا چه با

آن کنار بیاییم و دست‌وپنجه‌مان را با آن نرم

کنیم، چه انتقادهایی به ذات و سازوکارش

داشته باشیم، ما عاشق زبان فارسی هستیم.

ممکن است بگوئیم فلان زبان

نسبت به زبان فارسی، مجهز به

فلان تسهیلاتی است وزبان فارسی

از رین رو دچار پهمان خلاهاست

اما هیچ‌یک از اینها باعث نمی‌شود

از عشق‌ورزیدن به زبان مادری

دست بکشیم. قصه محمود

اکرامی فر در کتاب «عشق به زبان

فارسی» همین است. همان‌طور‌که

از عنوان این کتاب شعر برمی‌آید،

شاعر علاقه‌اش به زبان فارسی را به

شعر درآورده است؛ جایش هم

همین‌جاست... شعر فارسی، هویتش را از

زبان فارسی گرفته و از سوی دیگر زبان فارسی آن

را قوام بخشیده است. حالا چه زبانی بهتر از زبان

شعر تا با آن به فارسی ابراز علاقه کنیم و پاسش

در جایی از کتاب

روایتی از نقیسه

مرشدزاده

نویسنده

و روزنامه‌نگار

نام‌آشنای

هم‌روزگارمان

می‌خوانیم

روایتگر لحظه‌هایی

از بدرقه فرزندی

توسط خانواده‌اش

در فرودگاه

و بازگشت آنها

به خانه است

عموزاده و افتخاری، نامزد جایزه لیندگرن شدند

فریدون عموزاده خلیلی (نویسنده) و شهلا افتخاری (مروج کتاب و کتابخوانی) به‌عنوان نامزدهای ایرانی

انجمن نویسندگان کودک‌ونوجوان برای دریافت جایزه آسترید لیندگرن (آلما) معرفی شدند. ایسنا این خبر

را منتشرکرده و نوشته انجمن نویسندگان کودک‌ونوجوان یکی از چهار نهاد ایرانی است که می‌تواند برای

این جایزه نامزد معرفی کند و طی بیانیه‌ای این دو نفر را امسال به آلما معرفی کرده است.

سه‌جلدی اشعار سیدعلی صالحی تجدید چاپ شد

دوره سه جلدی مجموعه آثار سیدعلی صالحی در نشر نگاه تجدید چاپ شد. مهر خبرداده سه جلدی

شعرهای سیدعلی صالحی شامل اشعاری از سال ۱۳۵۲ تا اواخر دهه۷۰ هستند که به چاپ‌های نهم، چهارم

و سوم رسیده‌اند. از صالحی طی دهه۹۰ نیز چند کتاب شعر تازه منتشر شده که در آینده به عنوان جلد

چهارم مجموعه آثار این شاعر تهیه و منتشر خواهد شد.

مفاهیم در دنیای امروز دستخوش تغییر موضوعی و مضمونی

شده‌اند. زبان پیوسته در حال دگردیسی است و عواملی چون سیاست

چنان بر تمام شوّونات دیگر زندگی اثر می‌گذارد که گاه معنای نخستین را

از روح واژه می‌زداید و دست به بازتعریف مفاهیم و نقل مصادیق تازه

می‌زند. در این وانفسا آنچه می‌تواند در شناخت درست زبان و دستمایه

اصلی آن - واژه - کارساز باشد، مراجعه به آثار نویسندگان و شاعران

صاحب‌قلم پیشین و حتی یادداشت‌ها و نامه‌های آنهاست؛

چرا که آنان هستند که روح واژگان را با به‌کارگیری درست آنها

پیمان طالبی

ادبیات و هنر

انتخاب‌های یک کتابدار کتابخوان

اولین چیزی که باید درباره کتاب «غم غربیی و غربت»

دانست، آن است که این کتاب به‌هیچ‌وجه به بررسی مفهوم

غربت یا مهاجرت از دیدگاه فلسفی یا سیاسی نمی‌پردازد. بنا

به پیشگفتار نویسنده، مایه اصلی توجه و تمرکز او به این

موضوع، عمدتاً در روزگار جوانی، در کلاس درس ادبیات و

گاه نیز در همنشینی و مصاحبت با غربت‌نشینان شکل

گرفته‌است.

او در تمام این سال‌ها از هر فرصتی برای مطالعه آثاری

که به مفهوم غربت پرداخته‌اند، بهره برده و تلاش کرده

این رنج جانکاه ذات انسانی را به‌درستی دریابد و به

حقیقت آن راهی بجوید. به این ترتیب کتاب در تلاش

است موضوع غربت یا مهاجرت را اصولاً از منظر ادبیات

بررسی کند.

مولف در این مسیر به برخی مباحث مطالعاتی مربوط به این

موضوع نیز پرداخته و با جست‌وجو در حاصل اندیشه‌ها

و خلاقیت‌های دیگران، پژوهشی دلنشین و خواندنی

در باب مهاجرت یا غربت را پدید آورده است. هرچند در

جای جای کتاب ردپای تفرکات خود او و نگاه ویژه او به این

غم عظیم انسانی را می‌توان دید. او خاضعانه روی جلد کتاب

عنوان «گزینش» را برای کتاب حاضر برگزیده که نشان از

بلندنظری مولف دارد.

در کتاب چه خبر است؟

گسترده‌گی مباحث مطرح شده در کتاب حول محور غربت،

سبب شده که نمونه‌های انتخابی مولف از آثار مختلف

بسیار متنوع و خواندنی باشد.

بر این اساس، در فصل مهاجرت (غربت‌گزینی) با بریده‌ای

از مقاله ابوعلی فرمانفرمایان، نویسنده و پژوهشگر

ایرانی مقیم آمریکا مواجه می‌شویم که «مهاجرت،

گسست پیوندها» نام دارد و او در این مقاله با استفاده از

مصاحبه‌هایی که در بررسی پناهندگان ایرانی مونترال انجام

داده، به شرح برخی از دلایل پناهندگی و نیز تاثیر ایدئولوژی

بر امکانات تصمیم‌گیری افراد مهاجر پرداخته است. در جای

دیگر از همین فصل، روایتی از نقیسه مرشدزاده، نویسنده و

روزنامه‌نگار نام‌آشنای هم‌روزگارمان می‌خوانیم که روایتگر

لحظه‌هایی از بدرقه فرزندی توسط خانواده‌اش در فرودگاه و بازگشت آنها به خانه است.

در فصل «ماندن و رفتن» مقدمه‌ای جذاب و تکان‌دهنده

می‌خوانیم از مقاله مفصل و تحلیلی «کوچ بزرگ؛ مشکل

مهاجرت در جهان امروز» به قلم هانس ماگنوس انتسنس

برگر که نخستین‌بار سال ۱۳۷۲ توسط عزت... فولادوند به

فارسی ترجمه شده است. اینها تنها نمونه‌های اندکی از

متون و نوشته‌هایی است که افتخاری در کتابش گرد آورده

و با کمک آنها به بررسی گوشه‌های مختلف مسأله غربت در

جوامع انسانی می‌پردازد.

ماجرا به یک کتاب محدود نمی‌شود

کتاب ۱۰ فصل دارد؛ مقدمه (هزارتوی غربت)، مفاهیم

غربت و وطن، غم غربت (نوستالژی)، مهاجرت

(غربت‌گزینی)، غربت و هویت، ماندن یا رفتن، ادبیات غربت،

یادداشت‌های غربت، داستان‌های فارسی غربت و شعرهای

غربت (ترجمه).

نویسنده به شهادت کتابنامه‌ای که در انتهای کتاب درج

شده، از بیش از ۷۰ کتاب یا مجله برای نوشتن این اثر

سود برده که همین کتابنامه خود گنجینه‌ای از کتاب‌های

پیشنهادی برای مخاطبان علاقه‌مند است. خود او نیز

در ابتدای کتاب نیم‌نگاهی به این مسأله دارد؛ «اگر این

گزیده‌ها و چکیده‌ها مورد توجه علاقه‌مندان قرار گیرد و

آنها را به جست‌وجوی بیشتر در این موضوع و مراجعه

به اصل مطالب یا مقاله‌ها در منابع معرفی شده هدایت

کند، رویداد فرخنده‌ای است که به یمن سال‌ها خدمت در

کتابخانه به عنوان کتابدار، لذت تجربه‌اش را بارها چشیده

و گاه نیز چشاند‌ه‌ام.»

چرا این کتاب را پیشنهاد می‌کنیم؟

فارغ از مقدمه‌ای که درباره دگردیسی مفاهیم و

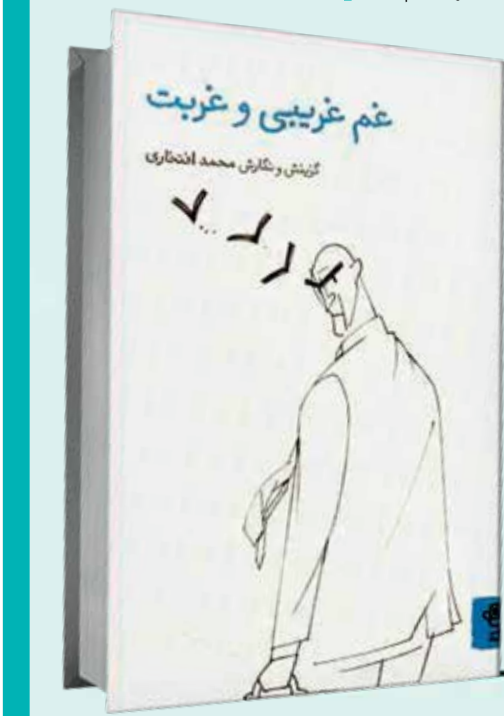
لزوم مراجعه به منابع اصیل نویسندگان و شاعران

برای درک عمق واژگان مطرح شد، در روزگار ما سلیقه

مطالعاتی کتاب‌خوان‌ها نیز دستخوش تغییر

شده است.

مخاطب امروز ترجیح می‌دهد گزیده‌ای از کشف الاسرار

عسگریور ادامه داد: از رویدادهایی که در طول چند سال گذشته مورد توجه مخاطبان

و باشگاه مخاطبان بوده، کارگاه‌های تخصصی جشنواره است که امسال هفت کارگاه

بین‌المللی و ۱۴ کارگاه با حضور فیلمسازان مطرح ایرانی خواهیم داشت. زینب آتاکان

از ترکیه، فردریک میر از سوئیس، فرانتس رودنکیرشن از آلمان، فولکر شلوندورف

از آلمان، کارن شاه‌نظرف از روسیه، ژاکو ون دورمال از بلژیک و استفان واریک از ایرلند

شمالی، هفت سینماگری هستند که در قالب برگزاری کارگاه‌های آموزشی مهمان

جشنواره سی‌وهشتم می‌شوند.

او افزود: مهران کاشانی، کیانوش عیاری، رضا میرکریمی که جا دارد از ایشان بابت دبیری

جشنواره در دوره‌های گذشته تشکر کنم، نرگس آبیاری، محمود کلاری، جواد طوسی،

مجید مجیدی، فردین خلعتبری، مصطفی احمدی، کامیار محسنین، شهرام مکر،

مجید برزگر، تورج اصلانی، رضا کینیان از ایران مستر کلاس خواهند داشت.

جشنواره جشنواره‌ها، مرور سینمای دانمارک، فیلم‌های ژانر معاصر، از دیگر بخش

های این جشنواره هستند. این دوره از جشنواره که از روز چهارشنبه پنجم خرداد

شروع می‌شود تا ۱۲ خرداد ادامه خواهد داشت.

نویسنده کتاب «صورت» این می‌ازارت فلسطینی‌ها را رهپیمایی از رهبن پیوند برقرار کرده است / عکس: AFP

با گفت‌وگوی بین شخصیت‌ها پیش ببرم.

علاوه بر این، ریتم داستان و روایت هم برایم

مساله است. فکر می‌کنم دیالوگ به رمان

ریتم می‌دهد و خواننده را کمتر خسته می‌کند؛

ولی در رابطه با سوال شما این را هم بگویم که

دیگر داستان‌هایم را که منتقدان خوانده‌اند،

به این نکته که شما می‌فرمایید اشاره کرده‌اند

که من به دیالوگ اهمیت می‌دهم. این را به

عنوان یکی از مزایای آثار من برشمرده‌اند، اما

من نباید قضاوتی بکنم.

✎ با ناآرامی‌های اخیر در غزه و قدس، لایذ رمان‌تان بیشتر دیده‌شود.

خودم هم همین حس را دارم که خوب

دیده می‌شود. با این‌که حالا با آتش‌بس، با

پیروزی غزه رویه‌رو هستیم. هر چند ما قانع

به این پیروزی نیستیم. ان‌شاء... پیروزی

قطعی. آن وقت با ابوعباس و ابوخلد و

دیگر شخصیت‌های این رمان، برویم آنجا

جشن بگیریم.

✎ از آنجا که ماجرای قصه‌تان بین‌المللی است، فکری برای ترجمه اثر دست‌کم به زبان عربی کرده‌اید؟

دوستانی در فلسطین دارم که اثر را خوانده‌اند

و خیلی دوست دارند آنجا منتشر شود.

می‌گویند برای پیوند عمیق‌مان مهم است.

مهم است فلسطینی‌ها بدانند نویسنده‌ای

ایرانی که شیعه است چگونه به ما چرا نگاه

می‌کند. خود ناشر هم به دنبال ترجمه عربی

است. دوست دارم صور به‌ویژه در عراق و

فلسطین خوانده شود. ✎

هی با این بخش

نه نمایش درآمده

هم ارتباط برقرار

کیانوش عیاری،

میایی فیلم‌های

ه که تماشای آن

ست که در ایران

سیه می‌کنم حتما

ست که توانستیم

ی ایرانی را عمدتاً

ش‌های مختلف